

Marian Rulewicz, Michał Brzostowicz

Szczecin - Stare Miasto - Podzamcze

Informator Archeologiczny : badania 22, 112

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Slewierz, woj. katowickie, st. 2 - patrz późne średniowiecze.
 Sławków, woj. katowickie, st. 6 - patrz późne średniowiecze.

**Stawnica, gm. Korsze,
 woj. olsztyńskie,
 st. 1**

**Biuro Badań i dokumentacji Zabytków
 w Olsztynie**

Badania prowadziły mgr Maria Wielgus i mgr Urszula Perlikowska.
 Pierwszy sezon badań. Cmentarzisko wczesnośredniowieczne.

Stanowisko odkryte w 1977 r. przy eksploatacji piasku do celów gospodarczych. W wyniku podjętych badań w części nienaruszonej plaśnicy odsłonięto 10 grobów w tym 3 pochówki końskie. Pochówki końskie - konie leżały na brzuchu w dość wąskich jamach orientowane N-S (przodem na południe) z podgiętymi kończynami. Przy szkieletie odkryto część uprzęży, wędzidła, sprzączki żelazne i brązowe oraz dzłobowate asymetryczne okucie rzemienia. Pozostałe groby to pochówki jamowe, bardzo zniszczone zawierające przepalone kości ludzkie, fragmenty ceramiki, brązowe okucia pasa, paciorki i przęśliki. W obecnej chwili trudno jest łączyć groby ludzkie z pochówkami koni, ponieważ badania koncentrowały się w części zniszczonej cmentarzyska.

Przewiduje się kontynuację badań.

**Szczecin - Stare
 Miasto - Podzamcze.**

**Polska Akademia Nauk Instytut III-
 storii Kultury Materialnej Zakład Ar-
 cheologii Nadodrza**

Badania prowadził mgr Marian Rulewicz przy współpracy mgr Michała Brzostowicza. Finansował WKZ w Szczecinie. Drugo sezon wykopaliskowy. Wczesnośredniowieczne podgrodzie w rejonie najstarszego portu.

W drugim sezonie wykopaliskowym prowadzono prace - ze względów technicznych - na zawężonej powierzchni do 0,75 ara. Zmieniono oznakowanie ćwiartek 5,0 x 5,0 m w stosunku do 1987 r. na A, B, C, D (poprzednio 2A, 3A, 4A, 5A).

Celem badań jest w dalszym ciągu rozpoznanie dzielnicy portowej w powiązaniu z zasiedleniem wczesnośredniowiecznego podgrodzia oraz uchwycenie relacji umocnień nabrzeży portowych, odsłoniętych w latach 1975 - 1978 (rejon Baszty Śledzmiu Piaszczy).

Prace w wykopie koncentrowały się na powierzchni o wymiarach 7,5 x 10,0 m Skoncentrowano się na odsłanianiu drewnianych konstrukcji. Przypuszcza się, że posadowione na drewnianych legarach szerokie drancie mogą stanowić wymoszczenie średniowiecznego nabrzeża lub pomostu (?), usytuowanego na osi O-W. Jest to trzeci poziom drewnianych konstrukcji, odsłonięty na głębokościach 4,4 - 3,66 m n. p. m. Ważniejsze wymiary odsłoniętego obiektu: długość wymoszczenia drancami na osi O-W wynosi 5,85 m, szerokość rozstawu legarów (od krawędzi zewnętrznych) 2,55 m; długość dobrze zachowanego legara po stronie N (na ćw. A, D) 5,11 m; przekrój poprzeczny legara od strony W - 23 x 18 cm; średnia szerokość 22 zachowanych dranic ułożonych poprzecznie na legarach wynosi 22 cm.

Na pozostałych ćwiartkach B, C zalegają drobne skupiska kamieni, mogące stanowić pozostałość wybrukowanej posadzki piwnicznej, uwzględniając fakt odsłonięcia w tym miejscu dwóch drewnianych beczek odwadniających piwnice. Sposób odwadniania piwnic na Starym Mieście przez wpuszczanie do posadzki beczek, miał szerokie zastosowanie. Między wspomnianymi brykami zachowały się też szczątki drewnianych konstrukcji, być może korespondujących z opisanym wyżej obiektem.

Wyróżniono poziomy osadnicze: III, IV i strop V. W oparciu o materiał ceramiczny można je najogólniej datować na XIII - XV w. Zauważa się spore ilości ułamków naczyń glinianych, zwanych siwakami "bomblastego" kształtu. Naczynia te pochodzą najczęściej z czasów lokacji Szczecina na prawie magdeburskim.

W ruchomym materiale zabytkowym zebrano duże ilości szczątków pochodzenia organicznego, m. in. kości ryb i ssaków, łupiny orzechów, mech, szczątki drewna i skóry itd.

W 1988 r. zarejestrowano 88 sztuk zabytków wydzielonych, m. in. skórzanych, drewnianych, kościelnych, kamiennych i metalowych. Do ciekawszych można zaliczyć: grzeblenie tkackie z kości, grzeblenie dwustronne z rogu, kostkę do gry i bursztynowy paciorek.

Na rybacki charakter odsłanianej dzielnicy średniowiecznego Szczecina wskazują duże ilości szczątków rybich, szczególnie płytki bardzo dużych osobników Jesiotra oraz pozostałości rybackiego skórzanego obuwia.

Zabytki te mieszczą się w ramach czasowych od XII/XIII-XVI w.

Szczecin - Stare Miasto - patrz późne średniowiecze.